

Probleme propuse¹

Clasele primare

P371. Compară lungimea catedrei cu lățimea ușii din clasa ta, măsurându-le cu palma.

(Clasa pregătitoare)

Georgiana Vițel, elevă, Iași

P372. Un copil are patru bancnote de 1 leu, trei bancnote de 5 lei și o bancnotă de 10 lei. Câte bancnote va avea copilul dacă schimbă bancnotele de 5 lei și 10 lei în bancnote de 1 leu?

(Clasa pregătitoare)

Marian Chiriac, elev, Iași

P373. Un elev a călătorit cu trenul de pe data de 4.01.2017, la amiază, până pe data de 6.01.2017, seara. Alt elev a călătorit cu autobuzul patru jumătăți de zi și încă două jumătăți de oră. Care elev a călătorit mai multe ore?

(Clasa I)

Alexandru Chiriac, Hodora, Iași

P374. Într-o clasă, șase elevi au ziua de naștere în aceeași săptămână, dar niciunul sâmbătă sau duminică. Arătați că, măcar într-o zi a săptămânii, cel puțin doi elevi își sărbătoresc ziua de naștere.

(Clasa I)

Victoria Ursu, elevă, Iași

P375. Ordonăți crescător numerele $\overline{ab}$, $\overline{cd}$, $\overline{ef}$, $\overline{gh}$ știind că sunt îndeplinite condițiile: $a > g$, $g = c$, $c > e$, $d < h$.

(Clasa I)

Beatrice Spînu, elevă, Iași

P376. În câte moduri se poate achita suma de 52 lei cu bancnote de 1 leu, 5 lei și 10 lei?

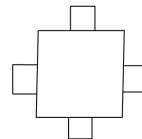
(Clasa a II-a)

Cătălin Petrișor, elev, Iași

P377. Figura alăturată conține un pătrat mare și patru pătrate mici egale, așezate la fel pe laturile pătratului mare. Câte axe de simetrie are această configurație geometrică?

(Clasa a II-a)

Nicolae Vieru, elev, Iași

P378. În câte cazuri un număr de forma $\overline{a1b}$ este mai mic decât un număr de forma $\overline{8c2}$?

(Clasa a II-a)

Irina Simon, elevă, Iași

P379. Află perechile de numere naturale (a, b) care satisfac simultan egalitățile $a + a + a + a = b$ și $a \cdot a = b$.

(Clasa a III-a)

Andreea Munteanu, elevă, Iași

P380. Refaceți împărțirea alăturată, înlocuind stelutele cu cifre potrivite.

(Clasa a III-a)

Alexandra Mădălina Ciobanu, Iași

$$\begin{array}{r}
 1 \quad * \quad * \quad * \quad | \quad * \\
 \quad * \quad \quad \quad \quad | \quad * \quad * \quad * \\
 \hline
 1 \quad * \\
 \quad * \\
 \hline
 \quad * \quad * \\
 \quad \quad * \\
 \hline
 \quad \quad \quad 1
 \end{array}$$

P381. Un elev scrie numerele de la 100 la 999 fără să le despartă prin virgulă, după cum urmează: 100101102...111112...997998999. Câte secvențe de câte cinci cifre vecine egale apar în șir? (Un exemplu de astfel de secvență este cea subliniată).

(Clasa a III-a)

Adelin Nicolae Bechet, elev, Iași

¹Se primesc soluții până la data de 10 iunie 2017.

P382. Se consideră șirul de numere: 1, 2, 2, 3, 3, 3, 1, 2, 2, 3, 3, 3, ... Aflați suma numerelor de pe locurile 301, 482 și 2017.

(Clasa a III-a)

Bianca Țugui, elevă, Iași

P383. Pe o tablă este scris de 13 ori numărul 22 și de 15 ori numărul 25. Câte numere trebuie șterse pentru ca suma numerelor rămase să fie 398?

(Clasa a IV-a)

Petru Asaftei, Iași

P384. Se consideră numărul $A = \overline{abcd} + \overline{bcda} + \overline{cdab} + \overline{dabc}$. Aflați numărul $\overline{abcd}$ știind că $a < b < c < d$ și $A = 10 \cdot 11 \cdot 101$.

(Clasa a IV-a)

Andreea Bîzdîgă, studentă, Iași

P385. Dintr-o bară se taie cinci bucăți egale cu $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{32}$ și $\frac{1}{64}$ din bară. Ce fracție din bară rămâne?

(Clasa a IV-a)

Monica Maftעי, elevă, Iași

P386. Suma a șapte numere pare și nenule este 26. Calculați produsul tuturor diferențelor de câte două numere dintre cele șapte.

(Clasa a IV-a)

Denisa Apetrei, elevă, Iași

Clasa a V-a

V.214. Determinați numerele naturale a, b și c , știind că c este prim iar $a + b = a - b + c = 2017$.

Tinuța Bejan, Iași

V.215. Adăugând o cifră la stânga și o cifră la dreapta numărului 2017, obținem un număr de șase cifre care este divizibil cu 198. Determinați acest număr de șase cifre.

Vlad Mihai Ciuperceanu, elev, Craiova

V.216. Adunăm un număr natural cu dublul sumei cifrelor sale. Arătați că numărul obținut este divizibil cu 3.

Marian Ciuperceanu, Craiova

V.217. Există numere naturale de n cifre ($n \in \mathbb{N}^*$) $\overline{a_1 a_2 \dots a_n}$ și $\overline{b_1 b_2 \dots b_n}$ astfel încât $\overline{a_1 a_2 \dots a_n} \cdot \overline{b_1 b_2 \dots b_n} = \overline{a_1 a_2 \dots a_n b_1 b_2 \dots b_n}$?

Ioan Viorel Codreanu, Satulung (Maramureș)

V.218. Determinați numerele naturale nenule a și b cu proprietatea că $a! + b^2 = 2017^2 + 1$. (Am notat $a! = 1 \cdot 2 \cdot \dots \cdot a$.)

Cosmin Aștefanei, elev, Iași

V.219. Determinați numerele naturale a, b și c cu proprietatea că $a^2 + b^2 + c^2 = 2^{2017}$.

Cătălin Budeanu, Iași

V.220. Câte numere de două cifre se scriu sub forma $\overline{ab} - a$, unde a, b sunt cifre, $a \neq 0$?

Gheorghe Iurea, Iași

Clasa a VI-a

VI.214. Determinați numerele naturale nenule a, b și c pentru care $\frac{a}{2} + \frac{b}{3} + \frac{c}{5} = 4$.

Ionuț-Florin Voinea, elev, București

VI.215. Determinați numerele naturale x și y pentru care $9^{2^x} - 243^y = 6560$.

Ioan Viorel Codreanu, Satulung (Maramureș)

VI.216. Determinați numerele prime p și q astfel încât numărul $(p + 9)^q$ să fie pătrat perfect.

Lucian Tuțescu și Carmen Terheci, Craiova

VI.217. Determinați numerele naturale a, b, c , cel puțin egale cu 2, pentru care $\frac{5ab - 7}{abc + 2}$ este număr natural nenul.

Mihaela Berindeanu, București

VI.218. Determinați numărul $A = m^{n+5} \cdot n^{m+4}$, $m, n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$, care are exact 63 de divizori naturali.

Ionel Tudor, Călugăreni

VI.219. Dat triunghiul ABC , notăm cu A' simetricul lui A față de C și cu C' simetricul lui C față de B . Paralela prin B la AC intersectează dreapta $A'C'$ în M iar B' este simetricul lui B față de M . Demonstrați că $BA' = B'C'$.

Valeriu Iovan, Craiova

VI.220. Se consideră triunghiul isoscel ABC cu $AB = AC$ și $m(\hat{A}) < 40^\circ$. Știind că există $E \in (AB)$ și $F \in (AC)$ astfel încât $AE = CF = BC$ și $AF = FE$, determinați măsura unghiului $\hat{A}$.

Vasile Chiriac, Bacău

Clasa a VII-a

VII.214. Pentru $n \in \mathbb{Z}$, notăm $E(n) = (n - 1)(n - 2) \dots (n - 2016)$.

a) Demonstrați că $E(n) \geq 0$, oricare ar fi $n \in \mathbb{Z}$.

b) Determinați cel mai mic număr întreg m astfel încât $E(n) > 0$, oricare ar fi $n \in \mathbb{Z}$, $n \geq m$.

Alecu Orlando și Mihaela Roșioru, Roșiorii de Vede

VII.215. Determinați numerele întregi m și n pentru care $m^2 - 6mn + 5n^2 = 2017$.

Ionel Tudor, Călugăreni și Viorica Dogaru, Giurgiu

VII.216. Determinați numerele naturale $\overline{abc}$ cu cifrele a, b, c nenule, știind că $\sqrt{\overline{abc}} + \sqrt{\overline{bc}}$ este număr natural.

Nicolae Ivășchescu, Craiova

VII.217. Determinați cea mai mică valoare a numărului natural n pentru care $13^n + n$ se divide cu 61.

Titu Zvonaru, Comănești

VII.218. Se consideră triunghiul isoscel ABC cu $AB = AC = 15$ și $BC = 24$. Pe semidreapta opusă bisectoarei unghiului $\hat{A}$ se consideră punctul H astfel încât $AH = 7$. Arătați că H este ortocentrul triunghiului ABC .

Viorica Momiță, Iași

VII.219. Fie M, N, P mijloacele laturilor DA, AB și BC ale patrulaterului convex $ABCD$ iar Q un punct pe latura CD , diferit de mijlocul acesteia. Arătați că $AB \parallel CD$ dacă și numai dacă $\mathcal{A}_{MNPQ} = \frac{1}{2} \mathcal{A}_{ABCD}$.

Ovidiu Pop, Satu Mare

VII.220. Se consideră trapezul $ABCD$ ($AB \parallel CD$) și punctele $M \in (AD)$ și $N \in (BC)$ astfel încât $MN \parallel AB$. Arătați că patrulaterele $AMCN$ și $BMDN$ sunt sau nu simultan trapeze.

Ioan Pop, Iași

Clasa a VIII-a

VIII.214. a) Dacă un triunghi are aria egală cu 2, atunci cel puțin două dintre laturile sale au lungimile cel puțin egale cu 2.

b) Arătați că există triunghiuri care să aibă aria egală cu 2 și exact două laturi mai mari decât 2.

Maria Rusu, Târgu Frumos

VIII.215. Fie I centrul sferei înscrisă în tetraedrul echifacial $ABCD$. O dreaptă d care trece prin I intersectează planele (BCD) , (ACD) , (ABD) și (ABC) în A' , B' , C' respectiv D' . Dacă punctul L , interior tetraedrului, se află pe dreapta d , arătați că $\frac{A'L}{A'I} + \frac{B'L}{B'I} + \frac{C'L}{C'I} + \frac{D'L}{D'I} = 4$.

Constantin Petrea, Pașcani

VIII.216. Fie a, b, c, d, e numere întregi astfel încât $a^3 + b^3 + c^3 + d^3 + e^3 = 1001$. Demonstrați că cel puțin unul dintre cele cinci numere este divizibil cu 7.

Roxana Vasile și Ileana Dragomir, Craiova

VIII.217. Fie p un număr natural prim. Vom spune că numărul întreg a este p -admisibil dacă există $x, y \in \mathbb{Z}^*$, $x \neq y$ astfel încât $\frac{x}{y} + \frac{py}{x} = a$. Determinați numerele 2017-admisibile.

Dan Popescu, Suceava

VIII.218. Demonstrați că există $n \in \mathbb{N}^*$ astfel încât ultimele 2017 cifre ale numărului 2017^n să fie $\underbrace{00 \dots 00}_{2016 \text{ de } 0} 1$.

Marian Voinea și Laurențiu Moldovan, București

VIII.219. Demonstrați că există o infinitate de perechi (x, y) de numere întregi pentru care $x^3 - 30y = 56$.

Ioan Viorel Codreanu, Satulung (Maramureș)

VIII.220. Determinați $n \in \mathbb{N}^*$ astfel încât numărul $A = 2^n + n^{18}$ să fie prim.

Dan Lucian Grigorie și Constantina Prunaru, Craiova

Clasa a IX-a

IX.176. Dacă a, b, c sunt numere reale pozitive, arătați că

$$\sum \frac{1}{(a+b)^2 + (a+c)^2} \leq \frac{1}{8\sqrt{abc}} \left(\frac{1}{\sqrt{a}} + \frac{1}{\sqrt{b}} + \frac{1}{\sqrt{c}} \right).$$

Ovidiu Pop, Satu Mare

IX.177. Fie $(a_n)_{n \geq 1}$ o progresie aritmetică cu $a_1 > 0$ și $r \in \mathbb{N}^*$. Știind că există $k \in \mathbb{N}^*$ astfel încât $\left(\frac{a_1 + a_2 + \dots + a_k}{1 + 2 + \dots + k} \right)^{k+1} = a_1^2 r^{k-1}$, arătați că $a_n \in \mathbb{N}^*$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

Cătălin Cristea, Craiova

IX.178. Fie $x, y \in \mathbb{R}$ astfel încât $9x^2 + 25y^2 - 6x + 30y + 1 = 0$. Arătați că $|3x - 5y - 4| \leq 3\sqrt{2}$.

Constantin Dragomir, Pitești

IX.179. În triunghiul ABC (cu notațiile uzuale) are loc inegalitatea

$$a^2 \cdot r_a + b^2 \cdot r_b + c^2 \cdot r_c \geq 108r^3.$$

D.M. Bătinețu-Giurgiu, București și Neculai Stanciu, Buzău

IX.180. Presupunem că în interiorul triunghiului isoscel ABC ($AB = AC$) există un punct P astfel încât $m(\widehat{PBC}) = 15^\circ$, $m(\widehat{PCB}) = 30^\circ$ și $PA \perp PB$. Demonstrați că triunghiul ABC este echilateral.

Titu Zvonaru, Comănești

Clasa a X-a

X.176. Dacă $a, b, c, d \in (0, 1)$ sau $a, b, c, d \in (1, \infty)$, arătați că

$$\log_{abc} bd^2 + \log_{abd} ac^2 + \log_{bcd} ca^2 + \log_{acd} db^2 \geq 4.$$

Petru Asaftei, Iași

X.177. Determinați $z \in \mathbb{C}$, știind că $5z^{2017} - |z| = 4$ și $z^{2015} + 2|z| = 3$.

Oana Preda și Tatiana Cristea, Craiova

X.178. Determinați $x, y \in \mathbb{R}$ pentru care $x^3 - 3xy^2 = -46$ și $y^3 - 3x^2y = -9$.

Marian Cucoaneș, Măreșești

X.179. Numerele complexe x, y, z au module egale cu 1 și $xyz = x + y + z + 2$. Arătați că două dintre numere sunt egale cu -1 .

Marian Tetiva, Bârlad

X.180. Determinați $x \in (1, \infty)$ pentru care $x^{\log_3 2} + 1 = (x - 1)^{\log_2 3}$.

Cosmin Manea și Dragoș Petrică, Pitești

Clasa a XI-a

XI.176. Dacă $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ și $B = A \cdot A^t$, arătați că $B^6 + B^4 + I_n \neq B^3 + B$.

Bogdan-Petre Posa, București

XI.177. Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție concavă cu proprietatea că $f(x^2 + x + 1) \leq f(x + 1)$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Demonstrați că $f(x^2 + x + 1) \leq f\left(\frac{1}{2}\right)$, oricare ar fi $x \in \mathbb{R}$.

Dumitru Crăciun, Fălticeni

XI.178. Fie $(\lambda_n)_{n \geq 1}$ un șir cu termeni pozitivi astfel încât șirul $(\lambda_{n+1} - \lambda_n)_{n \geq 1}$ este mărginit. Calculați limita șirului $(x_n)_{n \geq 1}$ definit prin

$$x_n = \left(\frac{1}{\sqrt{n+1}} + \frac{1}{\sqrt{n+2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{(n+1)^2}} + \lambda_n \right)^{\frac{1}{n}}.$$

Gheorghe Costovici, Iași

XI.179. Considerăm șirul $(x_n)_{n \geq 0}$ definit prin $x_0 \geq 2$, $x_{n+1} = x_n^4 - 4x_n^2 + 2$, $\forall n \in \mathbb{N}$. Notăm $a_n = \underbrace{\sqrt{2 + \sqrt{2 + \dots + \sqrt{2 + x_n}}}}_{3n \text{ radicali}}$ și $b_n = \underbrace{\sqrt{-2 + \sqrt{2 + \sqrt{2 + \dots + \sqrt{2 + x_n}}}}}_{3n-2 \text{ radicali}}$, $n \in \mathbb{N}^*$. Determinați limita șirului $c_n = 2^n(a_n + b_n - 2)$, $n \in \mathbb{N}^*$.

Florin Stănescu, Găești

XI.180. Fie $(L_n)_{n \geq 1}$ șirul lui Traian Lalescu, $L_n = {}^{n+1}\sqrt{(n+1)!} - \sqrt[n]{n!}$, $n \in \mathbb{N}^*$ și $x_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{k}$, $n \in \mathbb{N}^*$. Calculați limita șirului $B_n = e^{x_{n+1}} \cdot {}^{n+1}\sqrt{L_{n+1}} - e^{x_n} \cdot \sqrt[n]{L_n}$.

D.M. Bătinețu-Giurgiu, București și Neculai Stanciu, Buzău

Clasa a XII-a

XII.176. Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție continuă și impară. Calculați

$$\int_{\frac{1}{e}}^e \frac{1}{(x^2 + 1)(1 + xe^{f(\ln x)})} dx.$$

D.M. Bătinețu-Giurgiu, București și Neculai Stanciu, Buzău

XII.177. Calculați $\int_0^1 \ln((1+x)(1+x^9)) \cdot \frac{x^2}{1+x^3} dx$.

Lucian Tuțescu și Ionuț Ivănescu, Craiova

XII.178. Fie $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție continuă astfel încât $\int_0^1 f(x) dx = \frac{\pi}{3\sqrt{3}}$.

Demonstrați că există $c \in (0, 1)$ cu proprietatea că $\frac{1}{1+2c} < f(c) < \frac{1}{3c}$.

Mihai Haivas, Iași

XII.179. Considerăm funcțiile continue $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ și $g : (0, \infty) \rightarrow (0, \infty)$ astfel încât $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$ și $g(x+1) \leq f(x) \leq g(x)$, $\forall x \in (0, \infty)$. Arătați că șirul

$x_n = \int_n^{n+1} g(x) dx$, $n \geq 1$, este convergent și determinați limita sa.

Cosmin Manea și Dragoș Petrică, Pitești

XII.180. Fie p un număr natural prim, $p \equiv 1 \pmod{5}$. Arătați că ecuația $x^2 = \widehat{5}$ are soluții în $\mathbb{Z}_p$.

Marian Cucoaneș, Mărășești

Probleme pentru pregătirea concursurilor

A. Nivel gimnazial

G316. Se consideră a pungi numerotate $1, 2, \dots, a$, fiecare conținând câte b monede, $b > a$. Masele tuturor monedelor se exprimă prin numere întregi și, cu excepția unei pungi, toate monedele au aceeași masă. În acea pungă se află numai monede false, fiecare având masa cu p mai mică decât masa unei monede adevărate, unde p